RECOVERY KERNEL

Ìṣe ìdáná àti ìgbà tí a yàtọ̀.

Ìṣòro.

Ọrọ̀ ìdánimọ̀ ayé, àwọn oríkì aláìkùn, àti imọ̀ ìṣàlàyè.

Kíní ohun tí o n ṣiṣẹ́ láárín ìlù ọ̀pà?

Ọpọ́pọ̀ àwọn ẹyin ọlúfẹ́ ṣíṣe ìtànjẹ sí ara wọn. Àwọn ènìyàn tí a lò fún ìdáná ti mú ara ẹni padà sí ohun tó jẹ́. Ìgbéyè gbogbo rẹ̀ kọjá. Níkan àwọn ọ̀nà ọ̀nà aláìkòkò kan — awọn diski ìlùnì — tí wọ́n ṣiṣe láti máa ń ṣiṣẹ. Àwọn disiki wọ̀nyí ṣíṣe ohun tó jẹ́ náà àti pípa ọ̀pọ́pọ̀ fún ìgbésẹ̀ orísírísì, tí ó sì ṣe ìdáná ti ẹlẹ́gbin.

Ìbílè tí ó jẹ́ ọ̀pọ́pọ̀ kò ṣe ohun ti o mú ìwọnrún rẹ̀ dára. Ó jẹ́ ẹmi kan tó yatọ, tí a ṣàkóso láti àwọn ohun èyí tí a fi rán pọ̀. Àti ìmọ̀ – ìgbésí ayé tí ọ̀pọ́pọ̀ náà kọ — rẹ̀ wà lójú náà, ó sì tún de lé ìrírí náà.

```

```

Catharsis – Ètí ìyán ọ̀rọ̀ náà wà, àti ohun tí ó tún jẹ́.

THE CENTURION – Láti èdè Grɛ̀ɛkì, κάθαρσις – ìdánimọ́ràn. Ilé ìlera ti ohun tó ti jẹrí fún ọpọlọ.

Ìkàtárísì ní àwọn ìṣẹ́ tí ó rírá sí ọ̀kan náà. Hippocrates ló lo rẹ̀ fún ìwò—fún ìgbàjọ́ tí o yá ohun tó nífẹ̀ẹ́rẹ̀ pátálógi títán lọ láti ara ẹni. Aristotle ló lo rẹ̀ fún àwọn èyíké—fún ìgbàjọ́ tí ìṣòro àti ìbàjé tí ìtàn-ìwé pàtàkù nímọ̀ nípa. Ọ̀nà tó sópín àwọn méjì náà: ní gbogbo ọrọ̀, Ìkàtárísì jẹ́ ohun tí o ṣẹlẹ̀ nífẹ̀ẹ́rẹ̀ ohun tí ó ti pọ̀, tí a ti fiyàn, àti tí ó ń túnṣe láti gbé inú.

Ọnjẹ́ tí ń sáré kọjá ní ìrún àárùn náà nì jẹ́ ohun tó wà lórí ọ̀pọ̀. Iwájú ìlera, ìfarayìn, àti ẹmi tí o ṣiṣe pípẹ́. Ìdánimọ́ràn kò sí ní láti gbé èyí kúrò. Ó jẹ́ rírí – ìgbàpọ̀ ohun tó wà lórí ọ̀pọ̀ sí ohun kan tí ó tún de ààyìní, kíkú, àti pé o ma ń ṣiṣe ìṣe díẹ̀ dípò bí ó ti dé. Apá tí ó ní ohun náà kò máa bínú. Àwọn ìtó lórí rẹ̀ nìyẹn.

Ìtànsìn Grɛ̀kì jẹ́ ohun tó ní ìṣe láti mu àwọn èyí kékeré pọ̀ ní agbaye àsàyan: ilé ìtan, ìtàn tí gbogbo wọn ràán, ọrọ̀ ti wọ́n gbajúmọ̀, àwọn ohun tó ṣe pataki fún ìṣe náà tí ó máa mu ìfarayìn kan láti mú ìlera pípẹ́ sílẹ̀ laákárí ayé. Àgbára òfin nímọ̀ ní ọ̀nà kan láti ṣe èyí. Iwọn ọ̀pọ̀, tí ó ń ṣe ohun tí ó ti fún un lọ́wọ́ – gígùn, ṣiṣẹ, padà, dé ìlú – jẹ́ ohun tó le mú kí olùfẹ́ náà rí ohun tí ń ṣẹlẹ̀ lárin ara rẹ̀.

Kíní ohun tí o yẹ kí a ṣe fún ìdánimọ̀rẹ̀?

Erù.	Lára àjò.	Nínú ìṣàlàyé.
Apoti.	Ìṣàkùn. Oríṣírísì ìrìn, bíi oríṣírísì òsàn. Íyẹ́ tó ní ẹranko tí ó wà láàyin, bíi ẹran. Àpótí tí àgbájá ń gbé.	Akoko ìbẹ̀rẹ̀ ìṣàlàyé. Àpẹẹrẹ ọjọ́ nígbà gbogbo. Agbegbe ayinla náà – tó pínfún láti gba ìwàdájọ́ àti ìfarayí, bí kò ṣe yára láìsí láti jáde wọn.
Ẹ̀tùtù.	Ayé ti o jẹ ayé, kò ṣe ìgbàjẹ lórí ìyànju. Èsìn ọlọrọ ẹ̀wùn caterpillar kò béèrè bí ìyànju ṣe yẹ kí ó ṣiṣẹ. Oríṣe náà bẹ̀rẹ̀ nígbà tí àwọn ipo ti o tọ bá ṣiṣẹ.	Ẹ̀tùtù láti ràn án lọ́wọ́ ohun tó ti fún ìlera – nípa ríráre, laisi ṣàkóso òna tí ó ṣe yẹ kí ẹni kan mọ́, laisi gbìyànjú fún ìdáni ìgbésẹ̀ ènìyàn miíràn, àti laisi láti wòlé ohun tó le pọ̀pọ̀ rí. Ẹ̀tùtù yìí kókèéré nípa ọjà kan nlára.
Ọṣà.	Ọmọ-ìṣe àjídìdí tí ò ní ìfẹ́ràn, tí ó rí ọ̀pọ̀pọ̀ kan tó ń ṣiṣẹ́—kò sì ṣe ìlùwàsílẹ̀, kò sì ṣe itumọ, ẹniti ó mọ. Àwọn èyàn tí wọ́n ti ri bí ò ní ohun pàtàkì. Ọkan lára wọn wà nibí, ó sì mọ ohun tó nṣẹ.	Apakan ti ara ẹni tí ó le ṣe ìtẹwọlé sí ìfẹ̀rìnkọkò tó n ṣiṣe laákàárí àti láìsí rírí. Ìmọ̀ ti olùsìn náà. Apakan tí ó wó: "Èyí jẹ́ ìgbà ìfarayé, àti pé ìfarayé yí tọ sí bíi níbẹ̀."
Ọpọ̀.	Ọrùn náà kò yé ìkílé rẹ̀ pẹlu ìṣòro. Àwọn ẹyin tí ó kú ní ibi ìgbàjá wọn ti pari iṣẹ́ ìrínlọlá—ìparí náà ni o jẹ́ ohunkan pàtàkì.	Ìpinnu ìlera tí ó tàn yàtọ̀. Kíni ohun tó ṣe pataki ní oríṣi ìrírí yìí? Àwọn òrà àkóso aláìká náà lóyìn, wọ́n jẹ́ àwọn ohun tí ó le ṣíṣàyánjú—wọ́n fún ìrírí náà pẹ̀lú ìdánimọ̀ tó kéré ju ìtàn ọmọdé.

Ọpọ̀ àkójópọ̀—Ìtànrìn ìṣàdúrà: Àwọn ìṣe ìgbéyè tí ó ṣe pípẹ́.

THE CENTURION – Ìbálè, ọpọ́pọ̀ tìa nínú ìṣẹ̀rìn kan wa láti àsìkò. Àwọn ìṣẹ̀rìn náà ti wà nígbà náà.

Ohun tó ṣe pataki nínú ìlera nípa iyipada ti o mú àkànjá sí iṣẹ́ jẹ́ ohun tí ó ṣẹ̀tò sí, àti pé ó dára wọ́pẹ̀ ju ọ̀pọ̀ bíi rírí tí a ń lò fún un.

Nígbà tí ìkẹ́ẹ̀rùn bá ṣiṣe àti ìyipada bẹ̀rẹ̀, ètò ìdánimọ̀ rírú yóò bẹ̀rẹ̀ ọ̀na kan tó le pè wípé "ìfọwọ́ṣe àwọn ohun elo." Àwọn ẹ́ẹ̀gbìn ilé ìjùn yóò ṣàn jùlọ láàárín ara. Àwọn tíṣi, àwọn òpí, ọ̀pọ̀ àwọn ohun elo — gbogbo wọn yóò yan ju sí ohun tó bíológìstí ṣe ń pè ní 'ẹ́ẹ̀ràn alágbádájé,' ìdánimọ̀ nùúmọ̀ tí ó ní àwọn ohun ọjà bíyọlójí tí kò ní ilana.

Ohun ti ko ṣi: awọn diski imajini. Wọn jẹ awọn ẹya ti awọn sẹẹli ti o ko ṣe ipa, ti o wa ninu ọmọ-ìgbà lẹ́yìn náà — ti o buru, ti a da abinibi, ti o ní ìdániloju. Wọn ni Blueprint. Wọn ṣiṣe láti ríra gbogbo ìgbà ẹ̀rù ọmọ-ìgbà. Èsìn ọrọ̀ ọmọ-ìgbà náà ṣe ìjà pẹ́lú ohun gbogbo, àti pé kò ṣe ìjà pẹ̀lú awọn diski imajini.

Ní àgbáyé ìṣe, awọn diski ìlùnìyàn bẹ̀rẹ ṣiṣẹ. Wọ́n ṣàkóso ohun tí ó jáde nílé rírín sí wọn. Wọ́n ṣe awọn ẹya ọ̀wọ́, awọn èye méjì, àwọn orísirísí ìtòpá, àti ọ̀pọ̀. Ìbílè ọlófìn náà jẹ́ ohun tí caterpillar náà jáde.

Ọna ìṣe àjírò.	Kí o ṣe ìyàtẹ̀lẹ̀.
Àwọn diski ìṣe àwọ̀ràn wà nínú ọlójú rẹ̀ lati ibẹ́rẹ́. Wọ́n kò de nígbà tí o n yíyàn. Wọ́n gbé lára ọlójú náà fún ìgbà gbogbo, lápapo, ó ń déédé fún àwọn ipo tó le pèsè wọn.	Ọkan ti o le ṣe yíyànjú rẹ ti wà nínú ọ lati ibẹ̀rẹ. Kìí ṣe nípa ìṣe tí ó ṣiṣẹ́, òun náà kìí ṣe pàtàkì. Ó ngbà láaye. Àwọn ipò tí o máa jẹ́ kí àyé náà han – ìtànjọ́ fún ọrọ̀ tó wà títí, àti ohun tó le ṣèṣe fún ìdánimọ̀ – ni àwọn ipò ti ìsùgbọn.
Ìrànlọwọ rírí nípa ìyàtẹ̀. Awọn iwadi lórí awọn ọmọ-ìgbá fúnfún ṣédán sí pé awọn ọmọ-ìgbá náà tún le nífẹ̀ẹ́ àkóso tí wọ́n kọ̀ bíi ara caterpillar – ìṣírò ìrànlọwọ náà jẹ́rí sí nípa ìyàtẹ̀. Iriri ti caterpillar náà kò ṣé. Ì rírá sí.	Ìwé ìgbésí ayọ̀ tí a kọ láàárín igbẹ́, àti nígbà tí ara òun ń ṣiṣe ìfòkán balẹ̀, kò fìyàn. Ó jẹ́ ohun tí yóò ṣe àáfikún sí ìdíríjí. Àwọn ènìyàn tí wọ́n ń tẹtẹpá ìfòkán balẹ̀ kò bẹ̀rẹ̀ láti ìṣùgbọ̀n — wọn bẹ̀rẹ̀ láti ipò kan tó sì fipamọ́ ohun gbogbo tí wọ́n kọ nípa ọ̀na rere. Ìmọ̀ tí wọ́n ṣẹlẹ̀ láti gbé kò kúman sí inú ìṣàkóso náà.
Ìṣàkòlé náà kí ó le ṣiṣe láti ita. Àgbájá kan tí ó ràn lọ́wọ́ ṣaaju bíi ìtẹ́rípá kìí ṣe àánìrán —ìjà tí ó wáyé nígbà tí ó ń ṣiṣe fún ọ̀pọ̀ àgbájá láti gbé.	Ìpinnu ìṣàlàyé kókó ní àkókò kan láìsán ìdahun ti o wa láyí, bí kọ́júmọ̀, yíyànrùn tó ń tàn ìgbàtẹlẹ. Àìríran náà kò jẹ́ èyí tí ó fúnra nínú; ó jẹ́ ìṣe.

```

```

SECTION 3 — ÀWỌHUN ÀYÍKÈTẸ̀.

Àwọn ìṣe àkọsílẹ̀ tí ó ní ọpọ̀ àsàyìní.

```

```

Iwọ kò nìkan. Ìgbòkègbodò yìí ń ràn ẹgbẹ́ lọ́wọ́.

I. Orin-orin Monarch — Danaus plexippus

Ọba náà ń ṣiṣe ìrìn àáfin láti Kanada lọ sí awọn igbòríshé tí ó wà ní apá ọwọ́ ilẹ̀ Meksíko — awọn igbòríshé tó jẹ́ bíi bíi bíi

bíi bíi bíi

	Ìgbà ìrírí náà kò jẹ́ ohun tí ó yẹ kí a ṣe. Ó wùjú.

III. Iṣu salmon — Oncorhynchus / Salmo

Ẹja salmon ni a báyìí ní ìrìn orin omi alágbára, ó lọ sí ọ̀kun, ó túnbá, lẹ́yìn náà ó padà — pẹ̀lú àwọn àmùdípọ̀ kímíkì ti òun bíi ní ìrìn orin náà tí a fún ìfarayí láti gbé inú ọ̀mọ̀rẹ́— lọ sí ilé, títí o jẹ́, ó sì sọra. Wọ́n ti ó pàdé ìgbà tí wọ́n padà ni wọn yá àti kú. Àwọn èèyàn ẹ̀ja salmon ti Pacific ti òun kúrò níf̀ẹ̀ máa ṣe ìṣọṣi fún igbó láàyé ti òun bíi ní ilé orin náà. Nítorí pé ọ̀nà tí ẹ̀ja salmon náà ti kú, igbó tó wùlọ́rìsín níbi tí àwọn ọmọ rẹ̀ yóò sọra ni ó gba ohun èlẹ́yìn tí ẹ̀ja náà kó láti inú ọ̀kun.

Kíni ohun tí ẹyin ọ̀ṣà ṣe.	Kíní ohun tó ṣe pataki nípa ẹja salmon?
Ọpọ̀ àá dábò sí ibẹ́rẹ̀, kò sí láti bẹ̀rẹ̀ lẹ́yìn, ṣùgbún nínú ìṣàkóso. Ó mu ohun elo ti okun – ìlọwọ́ tí ó pọ̀ – padà sí níbi tí o ń bá. Kíkó náà ní ipò kan kò jẹ́ ìṣòro, ṣùgbún ìtànjẹ.	Ìgbà tí ọ̀pọ̀ àárìn náà ń tàn, kò sí pé ó máa ń ṣẹ́kùn. Ọwọ́ ìlúmọ̀ ti o bẹ̀rẹ̀ sípa – sí ìṣírí, sí ẹ̀bí, sí àwọn ọ̀pọ̀lọ́pọ̀ tí wọ́n ní láàárín — jẹ́ ọ̀kan tí ó níf̀ẹ̀ẹ́ ohun tó ń ṣiṣe fún òmi. Àti pé ohun kan ti salmon náà tún lọ sí inú ìgbìnà fún àwọn ọdún pípẹ́. Àkọsílẹ́ kemikì ti ayé ikan salmon náà tún wà nínú ọ̀nà tí àwọn eré tó ń dùn ní ibi tí ó pàdé, nínu àwọn ẹranko tí ó wà lórí orùn náà.

IV. Ẹ̀ṣùn – Magicicada – èṣùn ọ̀na-ìròlú.

Cicada ti o ṣiṣe ni ìgbà kan wọnyi gbé lórí ilẹ̀ fún ọdún méfẹ́ 13 tàbí 17 – àwọn nùmberì tí kò le pọ̀. Àyèyàn nùmberì tí kò le pọ̀ náà kò jẹ́ ohun èyí tí ó ṣiṣe nígbà náà: kìí ṣe pé ohun ọjà kan tí ó ń ṣiṣe lórí ilẹ̀ ni ìgbà méfẹ́ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, tàbí 12 le ṣe àfikúnrọ̀ tàbí ṣiṣe pípẹ́ pẹ̀lú ìgbà méfẹ́ méta 13 tàbí 17. Cicada náà ti ràn ọ̀nà láti yíyàn ohun ọjà lọ́pọ̀lọpọ̀ ní àkọsílẹ̀. Nígbà tí ó ṣiṣe lórí ilẹ̀, àwọn bilionu wà nínú rẹ̀ – èyí sì ń ṣe ìtẹ̀lé pẹ̀lú ohun ọjà kan láti yá mú. Àwọn ẹranko náà gbé fún àwọn òpọ̀ ọsù méfẹ́ 4–6. Látìgbà náà, àwọn èyìn wọ́n ti ṣiṣe, àwọn ọmọdé tí wọ́n n gbágbé lórí ilẹ̀ sì tàn yín, ó sì jẹ́ pé ìgbà méfẹ́ 17 bẹ̀rẹ̀ sí.

Kíni ohun tí ẹyin ọ̀ṣà òkúkù ṣe.	Kíni ìlera tí ọ̀ṣàn òkúkùn fún.
Ìpari rí ní ìgbà kan pẹ̀lú àìnírírí láti ríi bí ó ṣe le pàṣẹ́. Àkókò tí a ba wa lẹ́yìn ilẹ̀ jẹ́ ohun ìdáraye, ti a ṣatùnṣe pẹ̀lú ìmọ̀ ọrọ̀. Ko si bí a ṣe yàtọ̀ ìgbésí ayé. Orin náà, nífẹ̀ tí ó dé, jẹ́ orin tó le pàsòkùn.	Ìgbà tí a máa nṣe ìṣi àti ìdánimọ̀ lẹ́yìn, tí ó ń tànkálẹ̀ lára ilẹ̀, pípẹ́, ọdún mímú ti o kéré, bíi ìṣọ̀tẹ́lẹ̀ kan tí a kìí ṣe, kò sí ní pàtàkì. Ó jẹ́ ìgbà àti ohun tó ń ṣànyan fún ìwádara. Àkókó tí yóò wá láti han ara ẹni yóò ṣéyìn nípa ọ̀rọ̀ inú ti ènìyàn, kò sí nípa bíi ohun tí àwọn ènìyàn lójú-ilé fẹ́. Nígbà tí ẹyin òkùnrin náà ń wálẹ̀, ó máa ń wálẹ̀ pípẹ́ tó lè gbajúmọ̀ fún ọ̀nà mílẹ́.

V. Àgbàdá tí ó ń gbé inú ìwóti – Superfamily Paguroidea.

Ọmọdẹ́rùn ti o ṣiṣe ìgbàjẹ́ gbọdọ rí iṣo òkúkò, ṣe àwọn ohun èyí láti ràṣẹ́ síi ara rẹ̀, àti gbé wọn lọ́wọ́lái pé ọmọdẹ́rùn yí ó ń túbó. Bii ó tilẹ, iṣo òkúkò ti o tún fún ọmọdẹ́rùn náà ni ọdun tó kọjá kò ní tún fún rẹ̀ ni ọdun yìí. Nígbà tí iṣo òkúkò tuntun bá wà, awọn ọmọdẹ́rùn ṣiṣe ìgbàjẹ́ gbé ara wọn lọ́wọ́ láti ṣe ìpínlẹ̀ níbì ti wọn máa ń jùmọ̀, lára wọn ni àwọn tí ó tóbi. Nígbà tí ọmọdẹ́rùn kan bá wá sinu iṣo òkúkò tuntun, iṣo òkúkò tí ó rìn níbì tún yíò máa ń ṣiṣe láti jẹ́ ohun èyí fún ọmọdẹ́rùn náà tó wà lẹ́yín, nínú ìgbéyè àwọn ìṣèlẹ̀ tí ó ṣere nígbà yìí ti wọn máa ń pè ní "ìpínlẹ̀ ìṣèlẹ̀". Iṣo òkúkò kan tí ó fún ọmọdẹ́rùn yóò ṣiṣe ìtàn ìṣọ̀tẹ́ríyìn láti mú àwọn ohun èyí lọ sílé gbogbo. Ó jẹ́ nígbà ti iṣo òkúkò náà yóò ṣe ìṣèlẹ̀ tí ó máa ń ṣiṣe ìṣòkan: ọmọdẹ́rùn náà kò ní ohun èyí, ó rírín, àti pé ó jẹ́ ẹya.

Kíní ohun tí alárùn ìgbo lé?	Kíní ohun ti alátàtá fún ọmọdé kọ?
Lójúmọ̀rìn, ó yàtá ìlù kan tí kò mímọ́ mọ́. Ó gba ìdánimọ̀rí ti ìṣírí. Nípínpín, ìṣírí ọkàn	Idánimọ̀ tó ní ìdàgbàsókè – tàbí ohun tó jẹ́ kímọ́ sí i – jẹ́ ohùn. Ó lè ti ṣíṣe láti ràlọwọ́

kan ṣe àwọn ìlù fún awọn miiran.	nítorí pé ó ti yéyé nígbà kan. Àkópá ohùn náà ni ìgbà tí a máa ń ní ìlera: láàrin idánimọ̀ àtijọ́ àti ọ̀tún, bí ẹni tí òun fẹ́ràn. Àti pé ohùn tó wà lójú kò yíyì. Ó ṣiṣe láti rànlọwọ fún ènìkan míràn tí ó ní ìgbà kan tí ó ní ohun náà, bí ó ti ṣe pàtàkì fún ọ́n.

VI. Ọpọ́n – Nelumbo nucifera.

Ọkọ̀ tí a mọ bí "lotus" ṣiṣe láti àwọn èébí tó ní ìgbàjẹ́ ní ibi ìsùn ilẹ̀ lórí apá abala àwọn ìdò. Ó jẹ́ ipari tó ní ìpín ọ̀fàn, tí ó tọju ẹru díẹ̀, àti bíi àwọn èébí. Ìgbàlégbèdé òkọ náà wọlé lójú eré, nínu ìtan, ó sì dára gan. Oòrùn òkọ náà jẹ́ "superhydrophobic": ìṣe aláìká tí ó nínú rẹ̀, bíi àwọn ìgbàjẹ́ kekere tó ṣe pípẹ́, fúnra nípa ohun tí o máa ń ṣíṣe pé àwọn molékùlù ọ̀sìn kò lè jàmá. Nígbà náà, wọ́n yóò di ìdáni kékeré tó le jáde, ó sì gbé ohunkó kan pípẹ́ pẹ̀lú rẹ̀. Ìṣe yìí tí a mọ bí "lotus effect" ti wọ́n ṣèdé fún àwọn ohun elo tí o máa ń sá ara rẹ̀ lórí àwọn ọjà. Ó kò ṣe pàtàkì láti jẹ́ pé òkọ náà yóò dára, bí ìṣe náà wà ní inú apá rẹ̀, ó sì jẹ́ ohun tí o ṣèdé. Àwọn èébí tó ń ṣiṣe rẹ̀ kò lè tàn sísé lórí oòrùn rẹ̀. Àwọn ọkọ lotus tí a fiyàn nínu àárìn ilẹ̀ kan, ó sì wà láti ìgbà pípẹ́, wọ́n bẹ̀rẹ̀ sí iṣiṣe lẹ́yín ọdún 1,300. ọdún.

Kíni ohun tó ṣe pẹ̀lú Lotus.	**Kíni ohun tó ṣe pataki nípa ìlú Lotus.**
Ọpọ́pọ̀ rírí láti inú ilẹ̀ tí ó tóbi jù. Kì í ṣe pàtàkì láti ṣàlàyé nígbà gbogbo nítorí pé ọ̀nà ìṣe rẹ̀ jẹ́ ohun tí ó wà lójúmọ̀. Ṣíṣe láti máa ń tàn yàrá pípẹ́, pínpín ní àwọn ipò tí ó lè ṣèyì láti ṣe èyí.	Ìwòrìdì ò pinnu ní ìgbà náà, ṣùgbọ́n ó pinnu láti inú ìgbà náà. Àpẹẹrẹ ti ohun tó ṣe àkójópọ̀ pẹ̀lú ìdánimọ́ rírí – apakan tí o jẹ́ gígùn àti díjì ní ìtàn—ni ohun tí ó ṣẹ̀ṣẹ̀ ọlá ìgbésí ayé. Àwọn ìrísí láti ṣe ìfọkànsìn kò yíyàn, wọ́n ti wa ní ipò mímú nípasẹ̀ ọdún 1,300 ti àwọn orísìrísì àwọn èèyàn tí ó máa ń ṣẹ́lẹ̀.

VII. Àgbàdú – Corvus brachyrhynchos – Àgbàdú Amẹ́rika.

Àgbàdúrin rí àwọn ohun tó máa ń lò, wọ́n sì ṣẹ̀da àwọn ohun ìṣelése. Wọ́n tún máa ń fàmùn ifunni, ó sì ń gbé èyí fún ọ̀sù díẹ̀, pẹ̀lú ìrànlọ́wọ́ tí wọ́n ní láti ranti ibi tó nì. Wọ́n sì ń ṣere—àwọn àgbàdúrin tí ò dára ti máa ń ṣiṣe ìṣeré kan lórí awọn ile tí ó fún ara wọn pẹ̀lu ọ̀nà, kò sí ohun tí wọ́n ń fẹ́. Àwọn àgbàdúrin rí àwọn èyàn, wọ́n sì le ranti awọn ẹ̀sìn mîrán fún ọpọ̀ ọ̀dún, wọn sì mọ̀ awon tó ti mú ìṣòkùn fún wọn, wọ́n sì kọ́ ọmọdé wọn bí ó ṣe yẹ kí wọ́n ṣe. Wọ́n sì ń ṣere ohun tí àwọn onígbàjáde rírú—awọn oríkì tó le pẹ̀lu ẹgbẹ́ kan, nípa àgbàdúrin kan tó pà, wọ́n sì nṣe ìrànlọ́wọ́, wọn sì ń ṣàkóso ohun tí ó lè farapa ní ibi náà. Àwọn àgbàdúrin ọ̀na tó ń gbé ifunni jẹ́, ti a ti rí wípé wọ́n máa ń fi ìfífẹ̀ kan—awọn bọtini, awọn alá, àti àwọn apakan irin—sí ibi tí wọn n gbé. Awọn ohun. pẹ̀lú ohun kìí ṣe pàtàkì fún àdùn, ṣùgbọ́n wọ́pín nípa ìṣàtẹ́rípò.

Kíni ohun tó ṣe nípa àwọn ọ̀nà.	Kí ohun tó ṣe pataki nípa ọ̀ṣà.
Rírí. Ṣe ìṣeré. Rírá pípẹ́ àti kíkọ̀ròpírò, wà láti kọ́kòó. Fún ọwọn bíi ó ti ṣe. Gbé nínú ayélú tó ní ìtàn pàtàkù, ohun èrò, àti awọn orísirísì ipa. Kò tẹ́léé rántí láti kọ́.	Àgbàdúrin rí ẹnu fún ọpọ̀ àwọn ọdún — o sì kọ wọn fún awọn ọmọ rẹ̀. Èyí le jẹ́ ìbánijò bíi ti àgbàdúrin yí ó ń rántí ọ níbi ìbàjẹ́. Ṣùgbọ́n, ohun kan pataki nìkan bíi àgbàdúrin náà ó ń rí ẹni. Ìṣẹ̀lẹ̀kú àgbàdúrin jẹ́ ìtàn-gbero. Ìgbàpọ̀ ti gbogbo ènìyàn níbi ìfòkánlẹ̀ yí fún ìwífúnrìn fún agbaye náà. Àìtànlẹ̀ tí a ṣàṣeyọrí papẹ́ jẹ́ ohunèlóò. Àti àwọn ẹbun tí àgbàdúrin ń fi han kò jẹ́ ìfè. Wọ́n jẹ́ ìṣàkóso — iṣe ayé kan ti ọ̀pọ̀ ènìyàn tí ó ní àmùtíjà láti ṣiṣẹpáta, tí ó sì ní ohun láti fún.

VIII. Ẹ̀gbin – Canis lupus

Ọwọ́ tí ó wà nínú ẹgbẹ́ àti ọ̀wọ́ tí ó ń lọ síbi ara wọn jẹ́ ìyípadàpọ̀, wọn le máa ń ṣànyan pé wọ́n jẹ́ aiyé tí kò yí. Ọwọ́ tí ó ń lọ síbi ara rẹ̀ ní ìgbà gbogbo ní ọ̀nà àti ìdáni tí òun kìí ṣe, bíi ìṣe ìṣàkóso (cortisol) tí òun máa ń ní, ìṣe ìṣeré tí òun kìí ṣe, orísirísì ayélúlá tí òun kìí ní, àti agbára ìjà tí òun ti kọ. Ọwọ́ tí ó wà nínú ẹgbẹ́ náà sì máa ń ṣeré, ní ọrọ̀-ílú tó ṣe pataki àti tó pádánì, ń lò ìṣe ìjà láti ràn án lọ́wọ́ bíi ọ̀wọ́ tí ó ń lọ síbi ara rẹ̀, wọ́n sì máa ń ṣàkóso èyí. Àwọn ìlera tí wọ́n pàdé ní wọ́n máa ń ṣe ìgbésẹ̀ fún wọn. Ìbánijẹ́ ọ̀wọ́ kan tó jẹ́ olùṣákó tó kúnrún náà jẹ́ ohun tí a ṣàkoso láti àwọn iwadi tí a ṣe nípa awọn ẹranko tí wọ́n ti gbé nínú ìdílù: ẹgbẹ́ ọ̀wọ́ náà jẹ́

ayélúlá, ó sì ní ìṣe ìṣàkóso tó ṣìsún. Olùṣákó náà jẹ́ àwọn aláìbí tí wọ́n máa ń ṣe èrò, àti pé ìṣe ìṣàkóso náà... Àpẹẹrẹ èyà ọ̀kunrin.

Kíni tí ọ̀ṣà àjà ṣe.	Kíni tí Olùfáànú kọ.
Ọkanrere kan lá ara ọjà kúnjé, àti ọ̀kanrere kan náà lóòlú. Àwọn ìṣe àjọbì kókó nípa ìdánimọ́ ọ̀kanrere—í ṣe ohun tí ó ṣiṣẹ́ pípẹ́ fún ọ̀kanrere náà.	Ọkanjẹ́ náà jẹ́ ìṣòro àìnírírí. Kí ó kò sí ní ipò ayé ọ̀kanjẹ́, tí ó sì kò sí láti ṣe èyí tí yóò jẹ́ òun tó dára jùlọ. Ọnípẹ̀kún — tí ìwàdájọ́ ṣèyí, àti tí o pọ̀ ní ọ̀pọ̀ àwárí ìrètí— ni ọ̀kanjẹ́ náà. Ìgbàjá náà kò jẹ́ ohun tí a máa nṣe láti ṣe àkójopọ̀. Ó jẹ́ ohun tó ṣe pataki fún bí ó ṣe yá ọ̀kanjẹ́ sípátẹtì rẹ̀. Ọrọ̀ ayélúlá kan, tí o sì jẹ́ ohun pàtàkì fún ìrètí. Ó jẹ́ àwọn orísìríṣi tó ṣe pataki fún bí ọ̀nípẹ̀kún yóò ṣàgbá.

IX. Àwọn mycelium — ẹ̀yìn Basidiomycota àti bíi wọn.

Ìwọ̀ yàrá náà ríi pé ó ní àkókò ayáwó. Lásìkò ìlẹ̀, mycelium – ọ̀nà alágbádáyé tí ó jẹ́ pẹ̀títí àti ọ̀mìnira – ń sópínṣe èyìn àwọn ọ̀gúntàn àwọn ayáwó tí wọ́n ń rò. Láàrin ọ̀nà yìí, àwọn ayáwó ń gbé ìgbàpẹ́, nitrogen, oorun, àti àkóso kemikálù. Ayáwó kan tí àànjírìyìn ń ṣiṣe nípa rẹ̀ ń rán ìfọwọ́sányin tó máa ń jẹ́ kí àwọn ayáwó mííràn ṣàlàyé àwọn ohun èlò láti ṣe ìṣàkóso, láìsán àànjírìyìn náà dé. Ayáwó ọ̀dọmọ́dé kan tí ó kún fún ìṣe ìgbẹ́fún kìí ṣe ìṣe pàtàkì yíyàn, ó gbé ìgbàpẹ́ láti àwọn ayáwó tí wọ́n ń ṣiṣe ìgbẹ́fún. Nígbà tí ayáwó ọ̀tẹ̀rẹ̀ kan kú, ó lè gbé ìgbàpẹ́ tó pípẹ́ kan fún àwọn ayáwó mííràn tí wọ́n rò níbù. Mycelium náà ń ṣiṣe ìlọwọ̀ láti... awọn orisun ti o yàtọ̀ fún awọn ọ̀nà àgbè tí ó ní ìdánbalétàn, kò sí láti òpótíjí lọ sí ilé ìlúfẹ́.

Kíní ohun tí mycelium ṣe.	Kíní ohun tí mycelium kọ.
Ọpọ̀ àgbáyé tí kò wà láìsán, tí ó sókè ohun tó rírá sí ọ̀wọ́n. Ó ṣíṣe pé àwọn orísùn tó ní ìdániloju yóò lọ sí ibi tó ní ìyà. Ó gbé ìfàyẹ́wá sínú ètọ́ẹ̀ wà, láti ṣe àìnípé bí ó ti ń ṣẹlẹ̀ kí àwọn ọ̀kan-ọ̀kan pàtàkì yóò bẹ̀rẹ̀ sí. Ó mú ìṣọtẹ́lẹ̀ tí a rí nípa ọ̀pọ̀pọ̀ awọn ẹranko kan láti jẹ́ ohun tí ó wà nínú, pèlú àwọn ìgbagbọ́ tó ń ṣàkàn tí ó ń sókè wọn.	Ọnjẹ́ ti o nìsọrọ ní àkókò fúnfara náà, tí ó máa ń dá bíi pé òun wà ní ibi kan lára, kò sí níbẹ̀ tọ. "Mycelium" jẹ́ ìṣèjùwé ti o le ma ri, ẹniti o ṣakoso ọpọ̀ àwọn orísirísì ìropo èníyàn: iriri ayé tí wọ́n rí nígbà tí wọ́n ń ṣiṣẹ, gbigbe ìlera nipa ohun tó ṣe àfíkún, àti bí ẹgbẹ́ yóò sáwọn ohun ti o nílò. Ọnjẹ́ ti o tàn apáre kan láti ràn lọ́wọ́ àwọn èníyàn miíràn tí wọ́n ń ṣiṣe fúnfara náà kò ṣe ìgbési ayé. Ó n jẹ́ "mycelium". Àwọn ohun tó ń gbé wọn lọ́wọ́ ni ìlera ti wọ́n ní láti iriri ayé, tí ó sì jẹ́ ìlera ti bíi pé wọ́n ti

	ngbàdòràn.

X. Àwọn ọ̀run Sandhill — Antigone canadensis

Àwọn ẹranko Sandhill rírá nínú ìgbà tí wọ́n ń lọ, pẹ̀lú ọ̀pọ̀ àárùn tó jẹ́ ọ̀nà ọkọ̀, ó sì rírá ní ọna V. Ìṣe ìlera: gbogbo ẹranko kan rírá díẹ̀ sí i péjúpé, wọ́n sì wà ní ipò tí o máa ń gbé wọn sínú ìlù ìwọn ọ́wọ̀ ti ẹranko tí ó nìpọ̀, ohun tó ṣe àánfání fún wọn láti gbé, ó sì dípò ìfarayí tí wọ́n ní láti rírá pẹ̀lu oríṣiríṣi 25%. Olùṣákó náà yá mú. Nígbà tí ẹranko olùṣákó bá fẹ́, ó máa ń lọ sí ọ̀na kíkọ̀, àti pé ẹranko kan lára yóò gbé ìpọ̀. Àwọn olùṣákó náà kò ṣiṣe ohun lórí ipéjúfún, bí i tẹ́ẹ̀ju: ẹranko tí ó lè ṣe òfi fún ìpọ̀ nígbà náà ni ó máa ń jẹ́ olùṣákó. Kí àwọn ẹranko wọ̀nyí tó rírá lọ́wọ́, kò sí ohun tí yoo ṣẹ̀dá bíi ẹranko kan nìkan. Ó ti ṣe pípẹ́ nípa... iṣe.

Kíni ohun tí àwọn ẹranko Sandhill ṣe.	Kíni ohun ti àdùndún ọ̀run ko?
Ọpọ̀ àwọn ènìyàn wà, wọn ma ń yan ìjọba papẹ́lẹ̀ lọ́wọ́. Wọ́n ṣíṣe láti ràn án fún àwọn tí ó ń tànkálẹ̀ níbẹ̀, bí ọ̀na fún àwọn tó nìpà ilẹ̀. Àwọn olùdágbà ti wọ́n yan ma ń yán sílẹ́ gbéṣe, kò sì ni ìjọba tí ó ṣókàn. Bíi náà, wọ́n le parí ìgbéréjè kan tí ènìyàn kan kò lè ṣe lára rẹ̀.	Ọna ìgbésílé náà jẹ́ ohun tí a mọ̀ sí bí ẹranko. Àwọn èèyàn le máa ń ṣàkójúpọ̀, àti pé wọ́n yá ọ̀pọ̀lọ́pọ̀ rírẹ̀rìn ìtóju fún ara wọn. Látìgbà kan, wọ́n lè ma ń ṣòfò sí ohun kíkí — tí ó sì ń ṣàkójúpọ̀ àwọn èèyàn nípa ohun tó wà ní ibi náà, tí àwọn èèyàn mííràn ò ṣe mọ́. Ẹranko náà tí ó ń ṣòfò sí ohun kíkí kò jẹ́ ẹranko tí ó jẹ́ ọdúnjá. Ó jẹ́ ẹranko tí ìṣe rẹ̀ nílòlá nìyẹn. Ènìyàn tí ó ti ṣe ohun tó ń ṣọ̀fọn bí ènìyàn kan náà ni ẹranko tí ó yẹ kósí ní àkókó náà. Kò jẹ́ ìfarabalé. Kò jẹ́ ọdúnjá. Ó jẹ́ ìṣàkójúpọ̀.

Ọpọ̀ àkíyèsí fún ìṣe ìlọwọ ọrọ-èmí.

THE CENTURION – Awọn ohun ti o wa ninu agbára aye jẹ awọn ohunṣeṣe imọ-iṣe. Wọ́n ti ṣàkóso, kò sí ohun tí ó tún wà ní ìlera.

Ìgbà tó wáyé ní àwọn ibi ayíká rírù cortisol, ṣùn ìṣe ìlera tí ó jẹ́ "default mode network," ṣe ìṣàn-ṣànṣan sí ìdánimọ̀ròpẹ́, pẹpẹ BDNF, àti fún ìṣàlàyé ọ̀na. Wọn jẹ́ ayipada neurological tí a lè wíwá, kò sì jẹ́ èyí tí ó ṣẹ́ kí o wà ní ibi tó dára nìkan.

Ìpari.	Ohun ti ìṣàdì ọ̀pọ̀ ààyán yìí ṣe.	Ìṣe náà.	Asopo.
10-20 mẹjinu.	Kórisólu bẹ̀rẹ̀ sí láti kúrò. Iṣe ìdánimọ̀ amygdala dírò. Ìyàtílá rẹ̀ dípò. Àwọn ìbáje aláfikun ti o ṣiṣẹ́ bẹ̀rẹ̀ sí láti dùn.	Ṣe ìṣe náà línú ààyè tí ó jẹ́ ọ̀kan. Kò sí fọ́ònù. Kò sí ohun tó yẹ kí o ṣe. Ríi ohun tí ó wà níwájú rẹ. Sọ oríki ohun tí o rí, laisán ìdahun.	Ọpọ̀ àárìn. Rírí sí nípa ìlọsiwaju nínú ilera. Bẹ̀rẹ̀ nibí.
20-60 ìṣẹjú.	Ìdánimọ̀ràmìn náà ṣiṣẹpárayé. Iṣẹ́ ọ̀nà ìgbòkègbodò tí ó wà ní apá ipinlẹ̀ rẹ̀ yàn án lọ sí ìṣíṣe àwọn èyíkan tí ó ń ṣẹlẹ̀ lónìí. Àwọn ohun tó ṣe pèsè ìdánimọ̀ràmìn rẹ̀ dára.	Rin laisi ibi tí o fẹ́ lọ. Rí ohun tó ń nsò – ẹtan, àwọn ọ̀nà, àwọn èébì, ìṣe, oríshíríshì, oorùn. Àmúṣẹpọ̀ náà jẹ́ iṣẹ́léré, kò sí ní pàtàkì. Ìrìn náà jẹ́ ohun tí ó ṣiṣẹ́ lójú ìgbésẹ̀. Bí o ṣe ní, ni ó yẹ kí o ṣe.	Ọpọ̀ àmìdí tí yàtọ̀ fún ìṣàlàyé ọ̀nirọ̀. Láàrin mẹta sí méta ọjọ́ kan lọ́wọ́.
Ọpọ̀ àmúṣe ìgbà.	Atilẹyin gidi ti ifẹkùnṣe. Ipinnu BDNF ti o le ṣiṣayẹwo. Iṣoṣo ọ̀pọ̀lọpọ̀ lórí èèyàn. Ojú ìrètí.	Ìlú ọ̀jọ́ kan tó wà níbi kan, tí a má ń lọ sí láìsán. Ọ̀nà náà kan, orísiríṣi ìwọn omi kan, àti ìgbòkè kan. Àmùgbélé rírí yínlẹ̀—o bẹ́rẹ̀ sí láti mọ ohun tí o kò mọ ní ọjọ́ akọkọ́.	Ọpọ̀ ìdáni tí yíyànfún fitílẹ̀ rántínrìn. Kí ó ṣee ṣe láti rántínrìn ọ̀kùnrin ayà kan ní èwé ìṣẹ́ àádùn méta. Ìgbà ọ̀sán méjì náà, tí ó wà ní inú ilẹ̀ pàtàkì náà, yóò ṣe ohun tó yẹ kí ó ṣee ṣe.
Ọrọ̀ ọjọ́ọ́ kan, ti o tún ṣiṣe nigbagbogbo.	Iṣoṣi ìbánijẹ́ ti yàtọ̀, ilọsiwaju ní ìdárayiwọ́ ẹmọ̀, àti oríṣi ọ̀pọ̀rọ̀ láìsẹ̀ ṣe ìlọsiwaju rírín.	Ìjọ̀ kan tó wà níbi tí a le rí, tí a má ń lọ sí láìsán ìrànlọwọ, àti pé a má ń lọ sí náà nigbagbogbo. Léyìn ìṣeju díẹ̀díẹ̀. Nígbà tí oúnjẹ ti yò ní ọ̀na kan. Jùmó rírùkọ bí ó ṣe le kọ́wé ní àkókò.	Iṣe ìlọsiwaju ọrọ̀. Kì í ṣe ìgbòkègbodò. Ọdọrọ.

Ìṣe ìdánimọ̀ ara.

Àwọn oríkì àwọn ẹranko wọ̀nyí kò jẹ́ ìṣe àkóso tí a nílò láti ka àti gbéèrè sí. Wọ́n jẹ́ àwọn ìṣe tí a nílò láti ṣiṣàyánjú.

1. Mo ko le yan ohun kan.
2. Mo pinnu lati kọ̀.
3. Ranti lati wo ọ̀pọ̀rọ̀ náà níbi tí ó wà. Kọ ẹni náà—ibi tí ó fẹ́ gbé, ipin pẹ̀lú àwọn ènìyàn míràn. Àwọn ẹranko kan jẹ́ ohun tó ṣe pàtàkì ju oríṣi wọn lọ.
4. Bímọ̀ ní ìgbà náà, kí a wí pé ohun tí ẹ́ n ṣe lónìí jẹ́ ohun tó wà pípẹ́ pẹ̀lú ohun tí àwọn ẹranko yìí ń ṣe. Kí a sì rántí pé kò sí ohun tó yẹ kí a ṣàkoso, nígbà tí a bá ń gbọ̀dọ̀.
5. Ṣíṣe láti padà sí àwọn oríkọ abójú wọ̀nyí ní ọjọ́ 30, 60, àti 90. Ibi ìtẹ̀lé rẹ pẹ̀lú ohun náà yóò yín nìgbà tí ipo rẹ yín. Oríkọ abójú kan miiran lè jẹ́ láaye fún ọ̀pọ̀ àwọn èrèkùnrin.

Ọnà 5 – Ișe ìdáná bíi apata.

THE CENTURION – Ìșaaju tí o túṇ léyíi ń șe dára ìlájú èyí tí o máa mútílẹ̀.

Ọkan ńlá ti rí ìwòpín kan, ó sì rí ọlọ́pà náà ń șișe láti wọlé. Ó tún șe ìrànlọwọ́ nípa lílọ ọwọ́ ìwòpín náà. Ọlọ́pà náà wọlé nígbá kejì, șùgbọ́n ó kú, nítorí pé àwọn ẹ̀gẹ́ rẹ̀ kún. Àkànșe láti șișe nípasẹ̀ ìwòpín náà fún àwọn ẹ̀gẹ́ pẹ̀lú ohun tó șe wọn. Báyìí, bí ó ba jẹ́ pé òun kìí șe ìrànlọwọ́, àwọn ẹ̀gẹ́ kún. Ọlọ́pà tí a șișe náà kò lè wòlé.

Ìșàkòtí jẹ ohun ìdáná, kò sí ní ìlù. Ó șe àìsí iye ìgbàjọ́ láti ọ̀pọ̀ àwọn èyàn nitori pé ìgbàjọ́ náà—báyìí sì ní orúkọ rere—léyí ìșẹ́ náà.

Kíní ohun tí ìlùn-ìwà náà ní inú rẹ̀.	Kí ó șàlàyé bí èyí, kíjú ìșe náà.	Kí ohun tó ń șișe șe pari.
Ìpinnu ìșe. Ààlàyé àti șișe ohun tó ti pinnu. Imọ̀lẹ́ láti șe. Gbogbo wọnyí nínú agbaye kan, ní ọ̀nà tí kò lè rí, kí o sì jẹ́ láta ìdánimọ̀ láìwájú.	Ọwọ̀ kan tí ó kò lè wà. Èrò ọlọ́mọ́ra tó rírí yóò mú kí àìní láti șișẹ́. Ọwọ̀ tí a șe ìrànșẹ́ fún ní yíò sì jẹ́ alágbára, kódà bí ó ti wáyé.	Ọwọ̀ ọlọrọ kan pẹ̀lú àwọn ẹ̀yin tí ó ti șísẹ̀. Ilé ìgbà ọlọrọ lọ sí awọn igbo Meksiko. Ìpinnu gige ti awọn "imaginal discs" ti fihan ni kikun. Agbara ti awọn ẹ̀yin jẹ́ ohun tó șișe láti ìjà.

Ìgbà ìșàlẹ́ tí ó máa ń ràn ọmọ ẹ̀bí lọ́wọ́—ìșòro ọjọ́, șișișẹ́ àwọn ohun tó șe pataki, ìșáájú-òwo tí ó wà láti fi ran ọmọ ẹ̀bí lọ́wọ́ fún ohun gbogbo tí kò sí ní lístì ti pàtàkì, ìșàlẹ́ ìmọ̀ràn tí ó ń șẹlẹ̀, ìgbàfè tí ó pípẹ́ jùlọ bí ó ti yẹ—jẹ́ ìdáni. Kí ó má șe ọ̀nà kan tó buru. Ìwọyí náà ni àkójopọ̀ fún ìșe pàtàkì tí ó n șẹlẹ̀ inú rẹ̀.

Ọpọ̀ àìní.

THE CENTURION: Iwọ kò ní padà si ohun ti o jẹ láítójú. Ohùn àgbájé náà ti jádé. Nǹkan kan miíràn n ṣiṣe.

Ìwò wàa náà kò tún de ibi tó ní ìgbọ̀rùn ọlẹ́. Ó ngbé nínú ayé kan lára, pèlú àwọn ẹya ifọkansi tí ó yatọ̀, àti àwọn agbara tí ó yatọ̀, fún àwọn idi ti o yatọ̀. Ìwò náà jẹ́ ìdániloju pé ó tàn yéyé pèlú ọlẹ́ náà—apẹrìbẹẹri ọlẹ́ kan nípa ohun tó wà lójú rẹ̀ jẹ́ ìtàn —ṣùgbọ́n, oríṣe rẹ̀ yatọ̀ gan.

Ìgbà tí ẹni kan ń de ọ̀na ìṣànfara, ohun ti o n ṣiṣẹ jẹ́ ayọ̀ nípa ìyípadì. Ẹni tí ó kòjá láaye ìwé àkójópọ̀ náà kókó, ò sì ni orukọ kan pèlú ẹni tí ó bẹ̀rẹ̀ pípẹ́. Wọn jẹ́ èyàn méjì tí wọ́n nípa ọna kan. Àwọn diski ìlera ti ṣiṣẹ́ láti ṣe ohun tí kò lè ṣe bíkó, bíkó ò bá ṣe àìtójú.

Àṣàyìn Sí ìgbésẹ̀.

Marker	Kí ó má ṣe bí.	Orisun kan pataki.
Ọpọ̀ àti ìlẹ̀ kò ṣàtúnṣe mọ́.	Ìdánimọ̀ tí ó ní ìṣàkóso fún ìwọn ọrẹ náà ti yànjú. Àwọn ìlọpílẹ̀ tí ó ṣiṣẹ́ pèlú rẹ̀ kò sí láàyí bí àwọn ìlọpílẹ̀ tí ó ṣe pàtàkì. Láàrin àwọn ìtàn, nípa ìgbési ayé kíkún, wọ́n ń gbàdé, ọ̀pọ̀ ní ìfẹ́ràn sí ohun tí yóò ṣiṣe fún ìwọn tí ó wà lọ́wọ́.	Ọmọdẹ àgbà tí wọ́n ń gbé ní ìlù, níbi ti wọn ma yan ìlù. Àìníránrún tí o wa nínú ìṣe rí i pé ó jẹ́ àfihan ìgbésẹ̀. Ìlù tí a fóríyìn sí náà máa ṣe pàtàkì fún ènìkan tí ó ní láti gbé ohun tó ti yànjẹ.
Iwọ yáà n tọju ìlọwọ inu.	Ìpinnu kò mọ́rì sí ìṣàkóso láti ọ̀wọ̀n bíi ìdánimọ́ ààyè, ìfẹ́ràn, tàbí ṣíṣe ìgbésẹ̀ fún àwọn ènìyàn. Ìpàá-ìwò wà nínú ara – àwọn ọ̀pọ̀ nílé, imọ̀ ọrọ̀ ayé tí a ní láti ìdánimọ́ gènetíkù, àti ohun elo ọjọ́ tí a ṣẹda fún ènìyàn náà.	Ọ̀ṣà wọ́n ń tọju ọna nípa ìgbési ayẹ̀wá àti ìdán baláyé láti lọ sí ibi tí ó kò ti ṣe rí bẹ́ẹ̀. Èyàn tó ń ṣakoso ọ̀ṣà náà jẹ́ inú. Ibi tí wọ́n n gbéré si ni a mọ títí máa lo dé ibi náà.
Agbara láti gba ìdánimọ̀ àti láti fi ìdánimọ̀ hàn.	Kò sí nípa fifun nìkan, tàbí nípa gbigba nìkan. Ní àkójọpìn—fifun ìdánimọ̀ fún wọ́n tó wà léyín, gbigba ìdánimọ̀ láti wọ́n tí ó wà níwájú, ṣíṣe iyipada títí máa jẹ pé ohunìmọ̀ pàtàkì náà ni àfihan.	Àtúnṣe Sandhill Crane. Iṣọtẹlẹ ti o da lori ipo lọwọsi lọwọsii. Iloọ̀ pèlu ìgbàjẹ́.
Àwọn ẹbun wà.	Ìṣe ìfipamọ̀ yìí jẹ́ àìníràn, kò sí nígbà mííràn. Ó ṣiṣe láti ọna tí ó ṣe pàtàkì fún ẹgbẹ́. Àwọn	Ìfà lára àwọn ẹranko. Àkójọpọ̀ kan ti o nṣe ìgbési ayé, fifa karbonu lọ sí ọ̀nà fún igi tí ó ní

	ohun tó wà nínú rẹ̀ ma ń ṣọ́tọ́ láti ìlera, kò sì jẹ́ àwọn ohun tó ti mú kí a ṣe abálèbù.	ìdániloju. Ohun èlò tó ń ṣiṣẹ́ láti ara ẹja, ti o ń jẹ́ ohun náà fún ìgbò. Àwọn ohun tó ṣiṣe nípa ìlera àti ìfarabalé pípẹ́.

Leta si awọn diski imajini.

Mo pinnu lati ṣàṣeyọrùn ìwọn ìlera mi nípa ohun tí mo ṣe lẹ́yìn náà. Mo yíò lọ sí ọmọ-ẹ̀kó àti àwọn olùdárè láti gbé wọn sílẹ̀, ó sì jẹ́ pé mo máa ń ṣàṣeyọrùn ìlera mi nígbà gbogbo.

SI AWỌN IDIJI IYARA.

Kíní ohun ti o ṣeéré pẹ̀lú, tí ìṣe àkàlà kìí ṣe láti ṣàfiẹ́?

Kí ni mo mọ lónìí tí ọ̀kan ti o bẹ̀rẹ̀ pẹpẹ́ náà kò mọ?

Kíní ohun tí a fọmú sí, àti kíni tó han?

Emi ko ni ipo kan lati ṣe àpilẹ̀ṣẹ̀ pẹ̀lú awọn orisi iru ẹranko.

Kíni ohun tó wà ní ìrírí sí ọ bí ó ti de òun tí ó n ṣe àtúnṣe ara rẹ̀?

Àwọn diski ìlera kò nílò àìtọju. Wọ́n ní àwọn ipo wọ̀nyí: ohun tí ó ti ya sísẹ́ náà gbọdọ̀ wa, ọjà tí ó ṣiṣe iyipada náà gbọdọ̀ jẹ́, akoko tí yóò pọ̀ sí, kíjú ìgbà.

The Chrysalis – Ipari.

THE CENTURION: Ayé ní àwọn ẹranko inú kan tí wọ́n ti ṣàlàyé ohun tó nṣeẹ́ rẹ̀. Wa láti kọ wọn.

Ọba ń lọ sí ibi tí ó kò ti tẹ́lébẹ̀rẹ̀.
Ọmọ-àgbá àkànlédé tí ó wà ní inú ilẹ̀, ó di ẹmi tí ó le pípá.
Ẹja tí ó padà sínú ìṣí, ó mu okun lọ sí ọ̀na kúrò.
Àkànlédé tí ó ń dúró pẹ́lú àwọn ìmọ̀ àmì-ẹ̀yìn.
Ọgbọ́n òrùn tí ó máa gbé ìlera, ó gbà láti yí àkínlégbélé.
Ìgèdímé tí ó ń tàn lẹ́ta nínu ilẹ̀ kan, ó di ohun tó rírí.
Àgbà tí ó n fi ọ̀wọ́n hàn sîì, wọ́pẹ̀yẹ̀ tí ó ń ṣiṣe ìkíkí.
Ẹjẹ alágbádúdú tí ó ti de orísirísì nínu ẹgbẹ́ rẹ̀.
Ìtànlétàn tí ó n ṣèdá ohun tó le láti ṣe àwọn èyíkan, bí ọ̀na ìrọpo.
Àkàndídò tí ó ń ṣiṣe àti gba ìfàyòmí.

Wọ̀nyí kò sí ohun ìṣètàn fún ọ̀na ìdánimọ́ràn. Wọ́n jẹ́ àkójópọ̀ láti nípa ìlú kan náà. Àwọn ẹranko wọ̀nyí ti ń ṣàlàyé àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ pàtàkì, gẹ́gẹ́ bíi ìdánimọ́ràn, ìgbòhùn, ọ̀na ìlera láìsán apá, ìbíléló fún ìtẹ̀lé, àti ohun tí o ṣe pataki nípa ẹgbẹ́—wọn ti ṣàlàyé wọn fún ọdún ìlúmọ̀ kan. Àwọn èèyàn wọ̀nyí ni àwọn olùfẹ̀rín ńlá fún ìṣe tí a ń sọrọ nínú ìtọsotálẹ́ yìí.

Rin jade. Wa ọ̀kan lára wọn. Ríi bí ó ṣe nṣe ohun tí wọ́n ṣèda rẹ̀ fún. Bẹ́rè sípa nípa ohun tó mọ nípa ohun tí o ń ṣe.

Ọmọdẹ́rù náà ṣíṣe. Àwọn ìsòro tí ó máa ṣe ọ̀pọ́pọ̀ bẹ̀rẹ̀ sí. Alárinrin náà jẹ́ àwọn ẹgbẹ́ rẹ̀. Ìṣẹ́ tí o maa ń ṣòfàn ìgbà ní àìsẹ̀, ìṣẹ́ náà ní o maa ń ṣe ìtọjú ọ̀pọ́pọ̀. Àti ìtọjú náà—nígbà tí ó bá wáyí—kóò sí níbì ti Ọmọdẹ́rù yẹn lè lọ.

— — — — — — — — — — — — — —